

Środa, 20 października 2021 r.

P9_TA(2021)0426

Polityka zatrudnienia i polityka społeczna w strefie euro w 2021 r.**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. w sprawie polityki zatrudnienia i polityki społecznej w strefie euro w 2021 r. (2021/2062(INI))**

(2022/C 184/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z 2 czerwca 2021 r. zatytułowany „Koordynacja polityki gospodarczej w 2021 r.: przewyżczenie COVID-19, wspieranie odbudowy i modernizacja naszej gospodarki” (COM(2021)0500),
- uwzględniając wiosenny pakiet Komisji dotyczący europejskiego semestru 2021: Sprawozdanie zbiorcze na mocy art. 126 ust. 3 (COM(2021)0529),
- uwzględniając europejską prognozę gospodarczą z wiosny 2021 r. opublikowaną przez Komisję 12 maja 2021 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając prognozę gospodarczą OECD, tom 2021, wydanie 1: Wersja wstępna ⁽²⁾,
- uwzględniając Zobowiązanie społeczne z Porto, podpisane przez portugalską prezydentkę Rady, przewodniczącą Parlamentu oraz przedstawicieli partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ⁽³⁾,
- uwzględniając deklarację z Porto z 8 maja 2021 r., zatwierdzoną przez Radę Europejską ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 10 czerwca 2021 r. dotyczącą opinii Parlamentu w sprawie prowadzonej obecnie przez Komisję i Radę oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności ⁽⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 17 września 2020 r. w sprawie rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego na rok 2021 (COM(2020)0575),
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Komisji w sprawie zatrudnienia na rok 2021 przyjęte przez Radę 9 marca 2021 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 stycznia 2017 r. w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,
- uwzględniając komunikat Komisji z 14 stycznia 2020 r. pt. „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji” (COM(2020)0014),
- uwzględniając Agendę Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- uwzględniając komunikat Komisji z 27 maja 2020 r. pt. „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację” (COM(2020)0456),

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en

⁽²⁾ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en>

⁽³⁾ <https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment>

⁽⁴⁾ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0288.

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9834>

⁽⁷⁾ Dz.U. C 242 z 10.7.2018, s. 24.

Środa, 20 października 2021 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ⁽⁸⁾ (rozporządzenie RRF),
- uwzględniając sprawozdanie zlecone przez Komitet Regionów pt. „Stosowanie zasad partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów w programowaniu polityki spójności na lata 2021–2027” ⁽⁹⁾,
- uwzględniając doroczną konferencję Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie europejskiego semestru, która odbyła się 31 maja 2021 r. ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając rezolucję Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z lutego 2021 r. pt. „Zaangażowanie zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności – co zdaje egzamin, a co nie?” ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając oświadczenie prezydencji Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej i europejskich partnerów społecznych z 2016 r. zatytułowane „Nowy początek dialogu społecznego”,
- uwzględniając badanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) z 23 marca 2021 r. pt. „COVID-19: Wpływ na zatrudnienie i życie zawodowe” ⁽¹²⁾,
- uwzględniając badanie Eurofoundu pt. „Życie, praca i COVID-19 (aktualizacja z kwietnia 2021 r.): zdrowie psychiczne i spadek zaufania w całej UE wraz z kolejnym rokiem pandemii” ⁽¹³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 10/2021 pt. „Uwzględnianie aspektu płci w budżecie UE: czas, by za słowami poszły czyny” ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie w sprawie opieki długoterminowej na rok 2021, przygotowane wspólnie przez Komisję Europejską i Komitet Ochrony Socjalnej ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 09/2021 pt. „Partnerstwa publiczno-prywatne w UE – znaczne nieodciążenia i ograniczone korzyści” ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Oliviera De Schuttera, specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. skrajnego ubóstwa i praw człowieka, podsumowujące jego wizytę w instytucjach UE w okresie od 25 listopada 2020 r. do 29 stycznia 2021 r. ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A9-0274/2021),

A. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 wywarł i najprawdopodobniej będzie nadal wywierać znaczący, lecz nierównomierny wpływ na różne państwa członkowskie, grupy społeczne, sektory i regiony, a także prowadzi do zwiększenia poziomu ubóstwa w całej UE; mając na uwadze, że najbardziej ucierpiały osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji; mając na uwadze, że kryzys wywarł druzgocący wpływ na różne słabsze grupy społeczne i stanowił bezprecedensowe wyzwanie dla pracowników opiekujących się osobami starszymi; mając na uwadze, że kryzys o wiele bardziej dotknął kobiety niż mężczyzn i w niewspółmiernym stopniu dotknął osoby młode, pracowników o niskich kwalifikacjach, migrantów, osoby z niepełnosprawnościami, osoby ze środowisk defaworyzowanych, ludzi starszych, osoby zatrudnione na czas określony lub mające inne niestandardowe formy zatrudnienia, ale także osoby samozatrudnione; mając na uwadze, że niektóre przedsiębiorstwa poważnie ucierpiały, w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) i mikroprzedsiębiorstwa;

⁽⁸⁾ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

⁽⁹⁾ https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021>

⁽¹¹⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans>

⁽¹²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/pl/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life>

⁽¹³⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/pl/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021-mental-health-and-trust-decline-across-eu-as-pandemic>

⁽¹⁴⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_pl.pdf

⁽¹⁵⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8396>

⁽¹⁶⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_PL.pdf

⁽¹⁷⁾ <https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1>

Środa, 20 października 2021 r.

- B. mając na uwadze, że zgodnie z opracowaną przez Komisję Europejską prognozą gospodarczą z wiosny 2021 r. ⁽¹⁸⁾ gospodarka UE wzrośnie o 4,2 % w 2021 r. i o 4,4 % w 2022 r.; mając na uwadze, że według prognoz stopa bezrobocia w UE wyniesie 7,6 % w 2021 r. i 7 % w 2022 r.; mając na uwadze, że wskaźniki te pozostają wyższe niż przed kryzysem;
- C. mając na uwadze, że pandemia koronawirusa stanowiła dla gospodarek europejskich wstrząs na historyczną skalę, powodując skurczenie się gospodarki o 6,1 % w 2020 r.; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa i konsumenci przystosowali się, aby lepiej radzić sobie ze środkami ograniczającymi rozprzestrzenianie się choroby, ale niektóre sektory – takie jak turystyka i usługi osobiste – nadal ponoszą negatywne konsekwencje;
- D. mając na uwadze, że walka z dyskryminacją ze względu na wiek i usuwanie przeszkód utrudniających starszym obywatelom dobrowolne podejmowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego jest ważne dla aktywnego starzenia się i większej solidarności międzypokoleniowej;
- E. mając na uwadze, że pogłębianie się nierówności w społeczeństwach europejskich podczas kryzysu związanego z COVID-19 przyspieszyło niebezpieczne tendencje społeczne, które mogą stworzyć atmosferę podziału, napięcia i rozczarowania, co spowoduje, że niższy poziom dobrobytu odczują wszyscy członkowie społeczeństwa, a nie tylko osoby najbardziej potrzebujące; mając na uwadze, że zmniejszenie nierówności jest kluczowym warunkiem zapewnienia wszystkim trwałego rozwoju i dobrostanu, ponieważ nierówności mają negatywny wpływ na kluczowe wskaźniki dobrostanu społeczeństw, takie jak zdrowie psychiczne i fizyczne oraz zaufanie do instytucji demokratycznych, a także na pokój i bezpieczeństwo społeczne; mając na uwadze, że systemy ochrony socjalnej są wystawione na surową próbę w procesie łagodzenia społecznych skutków kryzysu i zapewniania godnych warunków życia dla wszystkich oraz dostępu do podstawowych usług takich jak opieka zdrowotna, edukacja i mieszkania;
- F. mając na uwadze, że podczas Szczytu Społecznego w Porto w dniach 7 i 8 maja 2021 r. przywódcy UE uznali Europejski filar praw socjalnych za podstawowy element odbudowy, a w deklaracji z Porto podkreślili swoją determinację, żeby nadal intensyfikować jego wdrażanie na szczeblu unijnym i krajowym;
- G. mając na uwadze, że młodzi ludzie doświadczyli największego spadku zatrudnienia ⁽¹⁹⁾, a także utraty szans ze względu na brak możliwości szkolenia lub stażu; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich pracownicy o niepewnych warunkach zatrudnienia są szczególnie narażeni na utratę pracy z powodu pandemii i cierpią z powodu braku ochrony socjalnej; mając na uwadze, że potrzebne są większe inwestycje w kształcenie i szkolenie zawodowe, które będzie przystępne cenowo, dostępne, będzie sprzyjać włączeniu społecznemu i odznaczać się wysoką jakością, aby każdy miał odpowiednie kompetencje i kwalifikacje, w tym te potrzebne do transformacji ekologicznej i cyfrowej; mając na uwadze, że jednym z głównych priorytetów jest zapobieżenie powstaniu kolejnego „straconego pokolenia” młodych ludzi; mając na uwadze, że strategie polityczne, które zwiększają nierówności między pokoleniami, wpływają na zrównoważoność naszego systemu opieki społecznej, a także na kondycję demokracji;
- H. mając na uwadze, że cyfryzacja rynku pracy stanowi szansę, którą należy wykorzystać, dbając jednocześnie o to, by praca zdalna i elastyczność czasu pracy nie prowadziły do naruszania praw pracowników;
- I. mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie będą miały systemy skróconego czasu pracy, które można uruchomić w czasie kryzysu i które umożliwiają strukturalne dostosowanie gospodarek i zasobów ludzkich; mając na uwadze, że silne zaangażowanie partnerów społecznych zapobiegłoby nieprzewidzianemu wykluczeniu w odniesieniu do kwalifikowalności; mając na uwadze, że te systemy mające na celu utrzymanie miejsc pracy nadal łagodziły zmiany na rynku pracy, obejmując w lutym 2021 r. szacunkowo 5,6 % siły roboczej, w porównaniu z około 5 % w październiku 2020 r., w reakcji na ostatnie obostrzenia ⁽²⁰⁾;
- J. mając na uwadze, że pandemia wyraźnie wypukliła znaczenie zintegrowanej opieki z naciskiem na świadczenie wysokiej jakości usług w całym cyklu życia, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dziećmi, osobami z niepełnosprawnościami, słabszymi i starszymi; mając na uwadze, że choć podczas lockdownów mężczyźni częściej

⁽¹⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en

⁽¹⁹⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/pl/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life>

⁽²⁰⁾ <https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.en.html>

Środa, 20 października 2021 r.

wykonywali obowiązki domowe niż wcześniej, większość niezarobkowej pracy wciąż wykonywały kobiety ⁽²¹⁾ (kobiety spędzały 18,4 godziny tygodniowo na gotowaniu i wykonywaniu prac domowych, zaś mężczyźni 12,1 godziny, podczas gdy przed pandemią kobiety poświęcały na te zadania 15,8 godziny, a mężczyźni 6,8 godziny); mając na uwadze, że niedobory kadrowe w sektorach zdrowia i opieki, z którymi borykały się niektóre państwa członkowskie jeszcze przed pandemią ⁽²²⁾ ze względu na brak inwestycji lub brak przewidywania zmian demograficznych, mogły zostać pogłębione przez ten kryzys, między innymi z uwagi na ogromną presję związaną z pracą i stres psychiczny spowodowany pandemią ⁽²³⁾; mając na uwadze, że partnerzy społeczni w sektorze ochrony zdrowia i usług socjalnych wzywają do wprowadzenia szeregu usprawnień w świadczeniu opieki zdrowotnej i społecznej w celu zapewnienia odporności i gotowości ⁽²⁴⁾;

- K. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) zwrócił uwagę, że cykl budżetowy UE nie uwzględnia w wystarczającym stopniu równości płci; mając na uwadze, że ETO zalecił Komisji Europejskiej, aby oceniła, czy plany odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich uwzględniają równość płci, i przedstawiła odnośne sprawozdanie; mając na uwadze, że instrument Next Generation EU jest ukierunkowany na transformację ekologiczną i cyfrową, która dotyczy przede wszystkim sektorów i zawodów zdominowanych przez mężczyzn;
- L. mając na uwadze, że w odniesieniu do wymiaru społecznego RRF rozporządzenie w sprawie RRF ustanawia ogólny cel polegający na wspieraniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez poprawę odporności, gotowości na wypadek kryzysu, zdolności dostosowawczej i potencjału wzrostu państw członkowskich, poprzez łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu, poprzez wkład we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych i pozytywną konwergencję społeczną, przywracanie i wspieranie trwałego wzrostu gospodarczego oraz ułatwianie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy;
- M. mając na uwadze, że globalne wyzwania, takie jak cyfryzacja i walka ze zmianą klimatu, utrzymują się niezależnie od kryzysu związanego z COVID-19 i wymagają sprawiedliwej transformacji, aby nikogo nie pozostawić w tyle; mając na uwadze, że zgodnie z najnowszym sprawozdaniem Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) zmiana klimatu, globalne ocieplenie i utrata różnorodności biologicznej postępują w gwałtownym tempie; mając na uwadze, że obywatele UE i osoby pracujące w UE coraz częściej i intensywniej odczuwają konsekwencje kryzysu klimatycznego i ekstremalnych zjawisk pogodowych; mając na uwadze, że cele dotyczące dekarbonizacji do 2030 r. zostały podniesione, aby osiągnąć neutralność węglową do 2050 r.; mając na uwadze, że wzmożone działania łagodzące i dostosowawcze wymagałyby głębokiej transformacji unijnych i krajowych gospodarek i rynków pracy;
- N. mając na uwadze, że celem szczegółowym RRF jest zapewnienie państwom członkowskim wsparcia finansowego z myślą o osiągnięciu pośrednich i końcowych celów reform i inwestycji określonych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności; mając na uwadze, że oznacza to, iż wszelkie działania określone w tych planach (w tym inwestycje cyfrowe i ekologiczne) oraz uzgodnione reformy muszą przyczynić się do realizacji zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i pozytywnej konwergencji społecznej; mając na uwadze, że działania, które nie przyczyniają się do osiągnięcia tych celów społecznych, nie są zgodne z wymogami rozporządzenia w sprawie RRF;
- O. mając na uwadze, że zgodnie z art. 17 ust. 3 rozporządzenia w sprawie RRF plany krajowe muszą być spójne z odpowiednimi wyzwaniami i priorytetami szczególnymi dla danego kraju wskazanymi w ramach europejskiego semestru, jak również z wyzwaniami i priorytetami wskazanymi w najbardziej aktualnym zaleceniu Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, skierowanym do państw członkowskich, których walutą jest euro;
- P. mając na uwadze, że zrównoważone pod względem społecznym reformy opierają się na solidarności, integracji, sprawiedliwości społecznej, sprawiedliwym podziale bogactwa, równości płci, systemie edukacji publicznej wysokiej jakości dla wszystkich, zatrudnieniu wysokiej jakości i zrównoważonym wzroście gospodarczym – modelu gwarantującym równość i ochronę socjalną, wzmacniającym pozycję grup znajdujących się w trudnej sytuacji, zwiększającym uczestnictwo i poczucie obywatelstwa oraz podnoszącym poziom życia wszystkich osób;

⁽²¹⁾ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework>

⁽²²⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en>

⁽²³⁾ <https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline>

⁽²⁴⁾ https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Position%20of%20EPSU%20on%20lessons%20learnt_final.pdf

Środa, 20 października 2021 r.

Q. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 przyspieszył transformację cyfrową gospodarki europejskiej i gospodarek krajowych oraz rozwój nowych metod pracy; mając na uwadze, że cyfryzacja, robotyzacja, automatyzacja i sztuczna inteligencja muszą przynieść korzyści pracownikom i społeczeństwu poprzez poprawę warunków pracy i jakości życia, zapewnienie należytej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, stworzenie lepszych możliwości zatrudnienia oraz przyczynienie się do konwergencji społeczno-gospodarczej;

1. przypomina, że zgodnie z traktatami Unia działa na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą są zrównoważony rozwój gospodarczy i stabilność cen, wysoce konkurencyjna społeczna gospodarka rynkowa, zmierzająca do pełnego zatrudnienia, zdrowych i bezpiecznych warunków i środowiska pracy oraz postępu społecznego, wysoki poziom ochrony i poprawa jakości środowiska, wspieranie postępu naukowo-technicznego, zwalczanie ubóstwa i nierówności, wykluczenia społecznego i dyskryminacji oraz wspieranie pozytywnej konwergencji społecznej, sprawiedliwości społecznej i ochrony socjalnej, równości kobiet i mężczyzn, solidarności między pokoleniami i ochrony praw dziecka i osób z niepełnosprawnościami; podkreśla, że cele te muszą być nadrzędnymi priorytetami długoterminowej strategii UE na rzecz zrównoważonego wzrostu zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, Europejskim filarem praw socjalnych i Zielonym Ładem, oraz stanowić podstawę planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich; wzywa Komisję do zadbania o to, by semestr europejski był dostosowany do tych celów i strategii, dzięki czemu semestr europejski stanie się prawdziwie wszechstronnym narzędziem;

2. wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania możliwości oferowanych przez ogólną klauzulę wyjścia, nowe wieloletnie ramy finansowe i instrument Next Generation EU w celu wsparcia przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji i mających problemy z płynnością, w szczególności poprzez poprawę dostępu MŚP do finansowania, ochronę miejsc pracy i warunków pracy osób zatrudnionych w UE oraz wspieranie przedsiębiorstw i pracowników w transformacji ekologicznej i cyfrowej;

3. podkreśla, że polityki gospodarczej nie można analizować wyłącznie z czysto makroekonomicznej perspektywy, skupiającej się na tradycyjnych wskaźnikach wzrostu, zadłużenia, deficytu i stopy zatrudnienia, oraz że polityka ta powinna zająć się podstawowymi przyczynami długoterminowej nierównowagi gospodarczej i społecznej; podkreśla, że europejski semestr musi opierać się na zintegrowanym podejściu, które przywiązywałoby jednakowe znaczenie do polityki gospodarczej, społecznej i środowiskowej; uważa, że polityka klimatyczna musi również odgrywać istotną rolę; apeluje, by semestr europejski zapewniał koordynację między państwami członkowskimi, gwarantując, że będą one zmierzać w tym samym kierunku, ku bardziej cyfrowej gospodarce neutralnej dla klimatu, nie pozostawiając nikogo w tyle, a także wspierając zmiany strukturalne na rzecz postępu społecznego, zrównoważonego rozwoju i dobrostanu; podkreśla znaczenie uwzględniania skutków polityki gospodarczej, aby zapobiegać negatywnym skutkom społecznym, a także negatywnym skutkom dla spójności społecznej, w tym dla wielu słabszych grup społecznych, a tym samym dla naszych demokracji i projektu europejskiego;

4. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przywódców UE do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych oraz trzech nowych głównych celów UE, które mają zostać osiągnięte do 2030 r.; wzywa Komisję do zapewnienia terminowej i ścisłej realizacji planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych za pomocą konkretnych kroków i osiągnięć oraz do dopilnowania, by każdy wniosek przyniósł oczekiwane rezultaty i osiągnął swój cel; uważa, że wskaźniki powinny obejmować zagrożenia społeczne, które wynikają ze skutków pandemii dla gospodarki, zatrudnienia i zdrowia, a także zagrożenia, jakie może spowodować transformacja ekologiczna i cyfrowa dla ludzi i pracowników; zauważa, że monitorowanie celów zrównoważonego rozwoju i nowa tablica wskaźników społecznych zapewniają bardziej kompleksowe monitorowanie tych zagrożeń, ale nie określają jasnych celów pozwalających zmierzyć wpływ działań UE; popiera ambitny program silnej, zrównoważonej i inkluzywnej odbudowy gospodarczej i społecznej oraz modernizacji, który idzie w parze ze wzmocnieniem europejskiego modelu społecznego, tak aby wszyscy obywatele mogli odnieść korzyści z transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz żyć godnie; wzywa państwa członkowskie do wyznaczenia ambitnych celów krajowych, które – przy należytych uwzględnieniu sytuacji wyjściowej każdego kraju – stanowią odpowiedni wkład w osiągnięcie celów europejskich;

5. wzywa Komisję do wyciągnięcia wniosków z tego kryzysu i do działania na rzecz wdrożenia lepszej architektury zrównoważonego zarządzania w UE, opartej na solidarności, integracji i sprawiedliwości społecznej, sprawiedliwym podziale bogactwa, równości płci, usługach publicznych wysokiej jakości, w tym publicznym i powszechnym systemie edukacji wysokiej jakości, zatrudnieniu wysokiej jakości i zrównoważonym wroście; wzywa Komisję, aby przed podjęciem decyzji o dezaktywacji ogólnej klauzuli wyjścia wzięła pod uwagę nie tylko ogólną ocenę stanu gospodarki w oparciu o kryteria ilościowe, ale również ocenę, która należyście odzwierciedla podstawowe nierówności, a także sytuację w zakresie zatrudnienia oraz sytuację społeczną i zdrowotną w danych państwach członkowskich; uważa, że przegląd ram zarządzania gospodarczego UE powinien nastąpić najlepiej przed dezaktywacją ogólnej klauzuli wyjścia;

Środa, 20 października 2021 r.

6. przypomina, że pewne wybory polityczne i strategie budżetowe przyjęte w następstwie kryzysu finansowego i gospodarczego z 2008 r. mogły doprowadzić do tego, że systemy opieki zdrowotnej i społecznej w niektórych państwach członkowskich były niewystarczająco przygotowane do stawienia czoła pandemii; podkreśla, że konieczne jest uwzględnienie dodatkowych kryteriów, zwłaszcza tych, które biorą pod uwagę potrzebę trwałych inwestycji publicznych, społecznych i środowiskowych, działalność gospodarczą w sektorze publicznym i prywatnym oraz postęp społeczny w zakresie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych w państwach członkowskich; uważa, że samo osiągnięcie poziomu działalności gospodarczej sprzed kryzysu może nie wystarczyć do konsolidacji trwałej odbudowy; podkreśla, że dostępne obecnie instrumenty mogą nie wystarczyć do przewyższenia ryzyka stagnacji gospodarczej, rosnących nierówności oraz rozbieżności społecznych i terytorialnych;

7. zauważa, że pandemia COVID-19 wpłynęła na dobrostan wszystkich mieszkańców UE, a w szczególności słabszych grup społecznych; przypomina, że przewodnicząca Komisji zobowiązała się do umieszczenia zrównoważonego rozwoju, integracji społecznej i dobrostanu obywateli w centrum strategii gospodarczej UE⁽²⁵⁾; uważa, że należy koniecznie zadbać o to, by Europa pozostała miejscem, w którym funkcjonują najbardziej zaawansowane systemy opieki społecznej na świecie, by stała się pierwszym kontynentem neutralnym klimatycznie oraz by była tętniącym życiem ośrodkiem innowacji i konkurencyjnej przedsiębiorczości; przypomina, że w ostatnim dziesięcioleciu pogłębiły się nierówności społeczne, gospodarcze i terytorialne między państwami członkowskimi i w ich obrębie; wzywa Komisję, aby w swojej analizie w ramach semestru uwzględniła zaburzenia równowagi społecznej i środowiskowej; zachęca państwa członkowskie do udziału w przeglądzie ram budżetowych UE, aby zachęcać do zrównoważonych inwestycji społecznych pobudzających wzrost gospodarczy, przy jednoczesnym utrzymaniu zrównoważonych finansów publicznych i solidnych systemów opieki społecznej;

8. ponownie podkreśla znaczenie adekwatności i trwałości systemów ochrony socjalnej w państwach członkowskich; przyjmuje do wiadomości komunikat grupy G20 z 9–10 lipca 2021 r. oraz zobowiązanie grupy G20 do wprowadzenia skutecznego globalnego podatku minimalnego, jak określono w „Oświadczeniu w sprawie dwufilarowego rozwiązania pozwalającego sprostać wyzwaniom podatkowym wynikającym z cyfryzacji gospodarki”, wydanym 1 lipca 2021 r. przez OECD/otwarte ramy G20 w zakresie erozji bazy podatkowej i przeniesienia zysków (BEPS); oczekuje na wniosek Komisji dotyczący sposobu transpozycji umowy międzynarodowej do prawa UE w celu uniknięcia agresywnego planowania podatkowego i zapewnienia sprawiedliwości klasie średniej i pracownikom w UE;

9. przyznaje, że dostęp do podstawowych usług, takich jak woda i energia, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia integracji społecznej i podstawowych norm sanitarnych; wzywa do podjęcia środków wsparcia w celu zapewnienia inkluzywnego dostępu po przystępnych cenach do podstawowych usług w ramach realizacji planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przedstawienia konkretnych propozycji w celu należytego rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego w kontekście celów Zielonego Ładu, a także dokonania oceny rynków energii, aby uniknąć negatywnych skutków wzrostu cen energii dla konkurencyjności MŚP i dla gospodarstw domowych;

10. podkreśla, że dobrze opracowane systemy opodatkowania pracy mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wysokich standardów ochrony pracowników przed ryzykiem i chorobami, a także dla zapewnienia emerytur; uważa, że systemy podatkowe powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby zmniejszać nierówności, wspierać sprawiedliwość i chronić gospodarstwa domowe, oraz że powinny być zrównoważone, aby systemy były bardziej sprawiedliwe i skuteczne; podkreśla, że dochody publiczne mogłyby zostać wykorzystane na finansowanie kluczowych priorytetów i pomoc w sprostaniu wyzwaniom fiskalnym państw członkowskich oraz przyczynić się do długoterminowej stabilności finansów publicznych, w tym poprzez zwiększenie zasięgu i adekwatności systemów ochrony zdrowia i ochrony socjalnej dla wszystkich oraz zapewnienie ich długoterminowego finansowania; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przedsięwzięcia rzeczywistych środków w celu zwalczania unikania opodatkowania i oszustw podatkowych, co będzie stanowić istotny środek na rzecz ograniczenia nierówności ekonomicznych i usprawnienia poboru dochodów podatkowych w państwach członkowskich;

11. podkreśla znaczenie lepszego uwzględniania celów społecznych, postępu społecznego, dobrostanu i zrównoważoności we wszystkich strategiach politycznych UE, zwłaszcza w planowaniu budżetu UE, co zapewni spójność inwestycji i wydatków publicznych z celami społecznymi i środowiskowymi oraz pozwoli określić potencjalne skutki społeczne wyborów budżetowych; wzywa Komisję do włączenia zrównoważonego rozwoju i dobrostanu do rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zaleceń dla poszczególnych krajów oraz do zwrócenia uwagi na społeczne skutki środków polityki UE w swojej ocenie skutków; podkreśla znaczenie wzmocnienia kompleksowych i zintegrowanych ram w procesie europejskiego semestru, ze szczególnym uwzględnieniem szczególnie wrażliwych i zmarginalizowanych grup społecznych;

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarshare&utm_source=generic

Środa, 20 października 2021 r.

12. podkreśla, że kryzys COVID-19 ujawnił luki w dostępie do ochrony socjalnej, uwypuklając znaczenie wspierania większej odporności poprzez, na przykład, poprawę adekwatności i zasięgu systemów dochodów minimalnych i emerytur oraz złagodzenie warunków kwalifikowalności;

13. jest zaniepokojony nadmiernym zadłużeniem wynikającym z pandemii oraz jego skutkami gospodarczymi i społecznymi, a także podkreśla, że należy chronić obywateli i MŚP przed wpadnięciem w pułapkę nadmiernego zadłużenia; wzywa do dalszej poprawy usług doradczych w zakresie zadłużenia i ochrony przed zadłużeniem, a także do podnoszenia świadomości finansowej; uważa, że w odniesieniu do kredytów zagrożonych, o których mowa w komunikacie Komisji z 2 czerwca 2021 r., należy wspierać europejskie MŚP, pracowników i gospodarstwa domowe; zauważa, że RRF stanowi okazję do wsparcia odbudowy poprzez dodatkowe inwestycje i reformy w tym zakresie; podkreśla znaczenie przyjęcia narzędzi politycznych w celu zajęcia się kwestią tego, w jaki sposób konsumenci, którzy mają trudności z opłaceniem rachunków i ledwie wiążą koniec z końcem, będą mogli przetrwać skutki pandemii i uniknąć wpadnięcia w pułapkę ubóstwa;

Europejskie ramy zarządzania 2022 na rzecz zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i dobrostanu obywateli

14. uważa, że w kontekście planów odbudowy i zwiększania odporności, gwałtownie rosnącego poziomu długu publicznego oraz zbliżającej się reformy paktu stabilności i wzrostu, jak również procedury europejskiego semestru wniosek Parlamentu dotyczący przyjęcia paktu na rzecz trwałego dobrostanu i postępu społecznego, w którym cele społeczne i cele związane ze zrównoważonym rozwojem stałyby się obowiązkowe, aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju ONZ, stał się bardziej istotny niż kiedykolwiek wcześniej; odnotowuje w tym względzie, że cel zrównoważonego rozwoju nr 8 dotyczący zrównoważonego wzrostu, zatrudnienia i godnej pracy okazał się być czynnikiem napędowym dla całej oenztowskiej agendy 2030;

15. uważa, że trwały i inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu musi zapewnić zrównoważoną politykę fiskalną w perspektywie średnioterminowej oraz zadbać o to, by polityka gospodarcza i społeczna UE sprzyjała trwałej odbudowie, dzięki której nasze gospodarki i społeczeństwa będą bardziej zrównoważone, inkluzywne, odporne i lepiej przygotowane do transformacji ekologicznej i cyfrowej; podkreśla w związku z tym, że wdrożenie planu działania w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych pomoże wzmocnić wymiar społeczny wszystkich strategii politycznych Unii i zapewnić inkluzywną odbudowę gospodarki;

16. podkreśla, że lepsze zarządzanie gospodarcze i społeczne między państwami członkowskimi, zwłaszcza poprzez dążenie do większej zbieżności przepisów podatkowych, byłoby siłą napędową odbudowy gospodarki;

17. zgadza się z przywódcami europejskimi co do potrzeby regularnej oceny na najwyższym szczeblu politycznym postępów w realizacji głównych celów na rok 2030 oraz pozytywnej konwergencji w odniesieniu do zarządzania gospodarczego i społecznego w UE ⁽²⁶⁾; uważa, że w proces przeglądu zarządzania należy zaangażować w równym stopniu ministrów pracy i polityki społecznej i ministrów gospodarki i finansów, aby nadać równą wartość kwestiom gospodarczym, społecznym i kwestiom zatrudnienia w ramach mechanizmu semestru europejskiego; zgadza się z Radą, że wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych wzmocni dążenie Unii do cyfrowej, ekologicznej i sprawiedliwej transformacji i przyczyni się do osiągnięcia większej konwergencji społecznej i gospodarczej, a także do sprostania wyzwaniom demograficznym, oraz że wymiar społeczny, dialog społeczny i aktywne zaangażowanie partnerów społecznych zawsze stanowiły podstawę społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności; uważa, że tablica wskaźników społecznych musi zostać odnowiona jako część ram koordynacji polityki w ramach europejskiego semestru, aby śledzić postępy w tych kwestiach i dostosować tę tablicę do sytuacji popandemicznej, a także uspołnić ją z procesem RRF;

18. podkreśla, że orientacja polityczna i podejście do zarządzania, które mają na celu umieszczenie ludzi i ich dobrostanu w centrum polityki i procesu decyzyjnego, mają zasadnicze znaczenie dla przyszłości Unii Europejskiej; domaga się od Komisji, by w tym celu przedstawiła kompleksowy wniosek zawierający szczegółowy opis zestawu konkretnych celów społecznych, ekologicznych i gospodarczych, które powinny odzwierciedlać odpowiednie zobowiązania UE, zarówno międzynarodowe, jak i wewnętrzne, w tym zobowiązania wynikające z rezolucji Parlamentu z 17 grudnia 2020 r. w sprawie silnej Europy socjalnej na rzecz sprawiedliwej transformacji ⁽²⁷⁾, z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, z porozumienia paryskiego, z celu Europejskiego prawa o klimacie przewidującego osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. i związanych z nim celów pośrednich, z Europejskiej Karty Praw Podstawowych, z Europejskiego filaru praw socjalnych oraz z zobowiązania do wyeliminowania ubóstwa w Europie do 2050 r. za pomocą unijnego aktu prawnego dotyczącego przeciwdziałania ubóstwu;

⁽²⁶⁾ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁽²⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0371.

Środa, 20 października 2021 r.

19. uważa, że należy podjąć działania w związku z oświadczeniem z 2016 r. w sprawie nowego początku dialogu społecznego i dokonać przeglądu sposobów zaangażowania partnerów społecznych w zarządzanie semestrem europejskim, które do tej pory było niewystarczające, dzieląc się w ten sposób celami reform z pracownikami i przedsiębiorstwami, a tym samym ułatwiając ich realizację;

20. z zadowoleniem przyjmuje wspólny wniosek europejskich partnerów społecznych dotyczący alternatywnego zestawu wskaźników służących do pomiaru postępów w zakresie polityki gospodarczej, społecznej, środowiskowej i klimatycznej, który to zestaw ma uzupełnić PKB jako probierz dobrobytu do celów trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu; uważa, że tablica wskaźników społecznych musi zawierać dodatkowe wskaźniki, które będą w pełni odzwierciedlać tendencje i przyczyny nierówności; podkreśla znaczenie uwzględnienia interesów najsłabszych i zmarginalizowanych członków naszego społeczeństwa w tym procesie; podkreśla, że partnerzy społeczni muszą być zaangażowani w proces podejmowania decyzji o rozpoczęciu jakichkolwiek działań strategicznych w celu odbudowy gospodarki; uważa, że wszelkie działania podejmowane w tym zakresie nie mogą ingerować w autonomię partnerów społecznych;

21. podkreśla potrzebę zmierzenia społecznych skutków degradacji środowiska i zmiany klimatu; wzywa do ochrony prawa do zdrowia i zdrowego środowiska na szczeblu UE, ponieważ prawo to jest niezbędne do zapewnienia realizacji większości innych praw podstawowych (takich jak żywność, schronienie i praca) oraz do przeprowadzenia inkluzywnej transformacji;

Od ochrony do tworzenia ekologicznych, cyfrowych miejsc pracy wysokiej jakości: potrzeba stworzenia ambitnej europejskiej agendy społecznej

22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia związkom zawodowym dostępu do miejsca pracy i do samych pracowników, w tym do miejsc pracy wykonywanej cyfrowo; podkreśla potrzebę zapewnienia wszystkim pracownikom, w tym pracownikom gospodarki cyfrowej, prawa do rokowań zbiorowych i podejmowania działań zbiorowych;

23. zgadza się z przywódcami europejskimi, że w sytuacji wzrostu bezrobocia i nierówności spowodowanych pandemią ważne jest skierowanie środków tam, gdzie są one najbardziej potrzebne do wzmocnienia naszych gospodarek, oraz skupienie wysiłków politycznych na równym dostępie do usług wysokiej jakości w celu poprawy równości szans, na poprawie jakości miejsc pracy i ich tworzeniu, przedsiębiorczości, podnoszeniu kwalifikacji i zmianie kwalifikacji oraz ograniczaniu ubóstwa i wykluczenia; podkreśla, że nadzwyczajne środki udostępnione w celu wsparcia odbudowy gospodarki Europy są szansą, której nie można zmarnować;

24. podkreśla negatywny wpływ kryzysu związanego z COVID-19 na europejski rynek pracy i wynikającą z niego bezprecedensową utratę miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach strategicznych, a także związany z tym wzrost ubóstwa i różnic w poziomie życia, które dotyczą zwłaszcza ludzi młodych, kobiety i pracowników na stanowiskach wymagających niskich kwalifikacji oraz o niepewnym charakterze zatrudnienia;

25. przyjmuje do wiadomości, że według prognoz do końca 2022 r. wszystkie państwa członkowskie osiągną poziom produkcji w ujęciu kwartalnym sprzed kryzysu; podkreśla, że aby odbudowa była trwała, konieczne jest tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy również dla pracowników o średnich i niskich kwalifikacjach, a zwłaszcza dla kobiet i osób młodych, oraz ich równomierna dystrybucja w całej Europie w celu uniknięcia nierówności między regionami, ponieważ udowodniono, że mają one zasadnicze znaczenie dla odporności naszych społeczeństw i gospodarek; uważa, że partnerzy społeczni odgrywają kluczową rolę w przewidywaniu ewolucji rynków pracy oraz w zapewnianiu płynnych zmian dla pracowników dotkniętych zmianami strukturalnymi; uważa, że wzmocnienie struktur negocjacji zbiorowych na wszystkich szczeblach ma zasadnicze znaczenie dla tworzenia trwałego zatrudnienia wysokiej jakości;

26. podkreśla, że edukacja wysokiej jakości i dobrze wykształcona siła robocza, wraz z zaangażowaniem w badania i innowacje, jest warunkiem wstępnym trwałej odbudowy i spójności społecznej; zwraca uwagę, że pracownicy o średnich i niskich kwalifikacjach muszą mieć możliwość przekwalifikowania się i podniesienia kwalifikacji; nalega, by priorytetem były trwałe inwestycje w wysokiej jakości przygotowanie zawodowe, udział dorosłych w uczeniu się przez całe życie oraz szkolenia pracowników; zwraca uwagę, że inkluzywna odbudowa gospodarki wymagać będzie trwałych inwestycji publicznych i prywatnych w celu zapewnienia osobom bezrobotnym i osobom o niskich kwalifikacjach dostępu do szkoleń, tak aby mogły one uzyskać poświadczone umiejętności podstawowe, umiejętności zawodowe i kluczowe kompetencje prowadzące do uzyskania kwalifikacji i zmiany ścieżki kariery; podkreśla w tym kontekście znaczenie wzmocnienia unijnych programów edukacyjnych, dostosowania szkoleń i edukacji do potrzeb społeczeństwa i gospodarki oraz wspierania pracowników i nauczycieli, a także znaczenie inwestycji w infrastrukturę cyfrową, ekologiczną i społeczną; podkreśla, że wdrażanie europejskiego programu na rzecz umiejętności dla wszystkich ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej; apeluje do Komisji i państw członkowskich o dołożenie wszelkich starań, by inwestować w przystępne cenowo, dostępne, inkluzywne i dobrej jakości kształcenie i szkolenie zawodowe, o wzmocnienie środków służących podnoszeniu umiejętności i przekwalifikowaniu, m.in. w zakresie

Środa, 20 października 2021 r.

umiejętności cyfrowych i przekrojowych, i o promowanie uczenia się przez całe życie w celu przygotowania pracowników do potrzeb rynku pracy w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej; podkreśla, że wzajemne uznawanie kwalifikacji ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia niedoborów kwalifikacji i niedopasowania umiejętności;

27. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wniosek ten wprowadza wiążące środki w zakresie przejrzystości wynagrodzeń; wzywa do szybkiego przyjęcia tych środków, aby uniknąć dalszych nierówności ze względu na płeć; wzywa państwa członkowskie i Komisję do wspierania przedsiębiorczości kobiet i ułatwiania im dostępu do finansowania; wzywa państwa członkowskie do pilnego odblokowania w Radzie negocjacji dotyczących dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach;

28. podkreśla znaczenie zapewnienia pracownikom w UE ochrony w postaci odpowiednich płac minimalnych określonych przepisami prawa lub układami zbiorowymi, zgodnie z krajową tradycją i praktyką, co zapewni im godny poziom życia niezależnie od miejsca pracy; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie odpowiednich płac minimalnych w UE, który ma na celu zwiększenie zasięgu układów zbiorowych, walkę z ubóstwem pracujących oraz zwiększenie pozytywnej konwergencji społecznej;

29. uważa, że konieczne jest zwiększenie zasobów finansowych i ludzkich publicznych służb zatrudnienia; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia w publicznych służbach zatrudnienia skutecznych mechanizmów zarządzania wydajnością, aby ocenić wpływ ich programów rynku pracy i zbadać możliwości poprawy sytuacji; zachęca państwa członkowskie do wyposażenia publicznych służb zatrudnienia w rozwiązania technologiczne, które pozwolą im skuteczniej usprawnić przyjmowanie osób poszukujących pracy oraz lepiej oceniać i dopasowywać ich umiejętności;

30. przypomina państwom członkowskim, że niezależne życie, wysokiej jakości usługi socjalne i usługi pośrednictwa pracy, odpowiednia ochrona socjalna i silniejsza gospodarka społeczna są niezbędne do godnego życia wszystkich osób z niepełnosprawnościami, jak podkreślono w strategii UE na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami;

31. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania, za pomocą specjalnego systemu, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy we wszystkich sektorach, w tym miejsc pracy utworzonych w wyniku inwestycji publicznych, co powinno również obejmować specjalną sekcję poświęconą ekologicznym i cyfrowym miejscom pracy oraz uwzględniać kwestię niedyskryminacji i perspektywę płci, a także do uzgodnienia systemu warunków w zakresie jakości i tworzenia ekologicznych miejsc pracy dla przedsiębiorstw korzystających z funduszy publicznych; wzywa do ścisłego monitorowania aktywnych działań informacyjnych w celu zapewnienia równego udziału osób najbardziej oddalonych od miejsc pracy wysokiej jakości na rynku pracy; podkreśla, że dostęp do funduszy publicznych UE musi być uzależniony od poszanowania praw pracowniczych i układów zbiorowych;

32. apeluje do państw członkowskich o podjęcie działań w celu zaradzenia brakowi dostępu do systemów ochrony socjalnej, w szczególności poprzez postępowanie zgodnie z zaleceniem Rady z 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej⁽²⁸⁾; po raz kolejny wyraża zadowolenie z powodu przyjęcia wspomnianego zalecenia jako pierwszego kroku oraz z powodu zobowiązania Komisji do skonsolidowania systemów ochrony socjalnej w Europie, podkreśla jednak konieczność zapewnienia powszechnego dostępu do ochrony socjalnej, w szczególności w obecnej, trudnej sytuacji; wzywa Komisję do przedstawienia unijnych ram regulacyjnych mających na celu wzmocnienie i zapewnienie godnych warunków pracy, praw i dostępu do ochrony socjalnej dla pracowników platform i pracowników niestandardowych;

33. wzywa Komisję do aktualizacji ram dotyczących zakładania i rozwoju spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych, które z natury kładą większy nacisk na sprawiedliwe warunki pracy i wzmocnienie pozycji pracowników;

34. podkreśla, że jeżeli UE chce przeprowadzić trwałą i inkluzywną globalną odbudowę, modernizacji naszych gospodarek i zapewnianiu wysokiej jakości miejsc pracy w tym procesie, należy stworzyć miliony dobrze płatnych miejsc pracy, w tym dla pracowników o średnich i niskich kwalifikacjach, a zarazem zapewnić pozytywną konwergencję społeczno-gospodarczą i równe szanse dla wszystkich, tak aby każdy miał możliwość wnieśnięcia wkładu we wspólny projekt europejski; podkreśla, że potrzebne są większe inwestycje w infrastrukturę ekologiczną, cyfrową i społeczną, usługi publiczne, edukację i usługi społeczne, a także w badania naukowe, innowacje i technologie bezemisyjne, biorąc pod uwagę

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1.

Środa, 20 października 2021 r.

szczególny charakter mikroprzedsiębiorstw i MŚP, które odgrywają kluczową rolę w europejskiej strukturze gospodarczej, aby jak najlepiej wykorzystać ich potencjał innowacyjny, a zarazem ułatwić MŚP dostęp do finansowania publicznego i prywatnego oraz zapewnić zrównoważone inwestycje sprzyjające wzrostowi; wzywa do wzmocnienia społecznego i zrównoważonego wymiaru strategii przemysłowej, ze szczególnym uwzględnieniem wysokiej jakości zatrudnienia i strategicznych łańcuchów wartości w UE;

35. wyraża zaniepokojenie poważnymi skutkami kryzysu związanego z COVID-19 w sferze społecznej i w obszarze zatrudnienia, zwłaszcza dla osób młodych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zadbania o to, by każdy młody Europejczyk miał dostęp do edukacji, szkoleń i rynku pracy; wzywa państwa członkowskie i Komisję do priorytetowego traktowania walki z bezrobociem wśród ludzi młodych, zwłaszcza w kontekście instrumentu NextGenerationEU, do pełnego wykorzystania instrumentów finansowych, takich jak gwarancja dla młodzieży, i programów europejskich, takich jak Erasmus+, oraz do podjęcia odpowiednich kroków w celu rozwiązania problemu bezrobocia wśród ludzi młodych i zwiększenia szans młodych ludzi na zatrudnienie; podkreśla ponadto, że w odpowiedzi na skutki kryzysu związanego z COVID-19 w obszarze zatrudnienia można wykorzystać Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do szybkiego składania do Komisji wniosków o dofinansowanie, aby wesprzeć europejskich pracowników, którzy stracili pracę w wyniku COVID-19, w procesie nabywania nowych kwalifikacji zawodowych, zmiany kwalifikacji i powrotu na rynek pracy;

36. podkreśla znaczenie wewnątrzunijnej mobilności siły roboczej oraz fakt, że swobodny przepływ pracowników przyczynia się do wzrostu gospodarczego i spójności w Unii oraz stwarza możliwości zatrudnienia; podkreśla ponadto, że mobilność siły roboczej musi iść w parze ze sprawiedliwymi i wspólnymi przepisami opartymi na zasadzie równego traktowania; w związku z tym wzywa Komisję, aby monitorowała wdrażanie i egzekwowanie przepisów dotyczących swobodnego przepływu pracowników; wzywa Komisję do przeanalizowania zjawiska drenażu mózgow w niektórych regionach i sektorach oraz do wspierania pracowników mobilnych przez zapewnienie sprawiedliwej mobilności i wzmocnienie możliwości przenoszenia praw i uprawnień; wzywa państwa członkowskie do pełnego zaangażowania w cyfryzację usług publicznych w dążeniu do ułatwienia sprawiedliwej mobilności pracowników, w szczególności w odniesieniu do koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego; w związku z tym zwraca się do Komisji o przedstawienie ambitnego wniosku dotyczącego cyfrowego unijnego dowodu zabezpieczenia społecznego;

37. podkreśla, że kryzys związany z COVID-19 ujawnił konieczność opracowania wspólnego podejścia UE do zdrowia, w tym zdrowia w miejscu pracy; wzywa do utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej, która powinna opierać się na takich zasadach jak solidarność, strategiczna autonomia i współpraca, oraz zadbać o to, by względy zdrowia publicznego znajdowały się w centrum procesu określania i realizacji wszystkich strategii politycznych i działań UE, jak zapisano w Traktacie, co obejmuje systematyczne oceny wpływu na zdrowie wszystkich odpowiednich strategii politycznych; z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel „zero zgonów związanych z pracą” zawarty w nowych strategicznych ramach UE na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy; ponownie przypomina o potrzebie włączenia substancji działających szkodliwie na rozrodczość do zakresu dyrektywy w sprawie czynników rakotwórczych i mutagenów⁽²⁹⁾ oraz o potrzebie włączenia niebezpiecznych produktów leczniczych do załącznika 1 do tej dyrektywy, aby lepiej chronić pracowników służby zdrowia;

38. przypomina, że zasada 15 Europejskiego filaru praw socjalnych stanowi, że emerytowani pracownicy i osoby samozatrudnione mają prawo do emerytury zapewniającej odpowiedni dochód oraz że każda osoba w starszym wieku ma prawo do środków zapewniających godne życie;

Synergie między semestrem a krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności

39. podkreśla, że w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności należy uwzględniać zalecenia dla poszczególnych krajów, które przyczyniają się do realizacji celów społecznych ustanowionych w rozporządzeniu w sprawie RRF, oraz że w przypadku krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności zalecenia dla poszczególnych krajów muszą być interpretowane w sposób, który przyczynia się do osiągnięcia celów społecznych rozporządzenia, w tym spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; podkreśla, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności muszą przyczyniać się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ, wdrażania unijnej strategii wzrostu określonej w Zielonym Ładzie oraz przestrzegania zasad Europejskiego filaru praw socjalnych; przypomina, że cykl europejskiego semestru na 2021 r. został tymczasowo dostosowany, aby umożliwić uruchomienie RRF; domaga się, aby Komisja była bardziej ambitna w wymiarze społecznym i zapewniła spójność między zaleceniami dla poszczególnych krajów a ogólnymi i szczegółowymi celami rozporządzenia w sprawie RRF;

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50.

Środa, 20 października 2021 r.

40. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF reformy i inwestycje „powinny prowadzić do tworzenia stabilnych miejsc pracy wysokiej jakości [oraz] włączenia i integracji grup obywateli znajdujących się w niekorzystnej sytuacji”;

41. podkreśla, że jednym z celów rozporządzenia w sprawie RRF jest sprzyjanie tworzeniu wysokiej jakości zatrudnienia; podkreśla, że reformy rynku pracy zawarte w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności muszą przyczynić się do poprawy jakości zatrudnienia; wzywa Komisję do przeanalizowania pod tym kątem reform rynku pracy określonych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności; przypomina, że art. 152 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że Unia uznaje i wspiera rolę partnerów społecznych na swoim poziomie i musi szanować ich autonomię; ostrzega, że Komisja nie powinna w żaden sposób ingerować w proces dialogu społecznego na szczeblu krajowym podejmowany w ramach reform przewidzianych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności;

42. wzywa Komisję, aby uwzględniła wskaźniki społeczne z tablicy wyników w ramach europejskiego semestru – w szczególności te dotyczące godnej pracy, sprawiedliwości społecznej, równych szans, solidnych systemów opieki społecznej i sprawiedliwej mobilności – we wspólnych wskaźnikach, które mają być stosowane w RRF do celów sprawozdawczości na temat postępów oraz monitorowania i oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, a także w metodyce monitorowania sytuacji społecznej, w tym gwarancji dla dzieci i gwarancji dla młodzieży; podkreśla, że Parlament Europejski dokładnie przeanalizuje akt delegowany, który Komisja przedstawi w tej sprawie, aby ustalić, czy wskaźniki społeczne, tablica wyników i metodyka społeczna są zgodne z celami, oraz sprawdzić, czy nie należy zgłosić zastrzeżeń;

43. podkreśla, że dialog społeczny jest kluczem do skutecznych reform i inwestycji, zwłaszcza w sektorach, w których transformacje spowodują głębokie zmiany; podkreśla, że odpowiednie zaangażowanie interesariuszy, takich jak parlamenty narodowe, władze lokalne i regionalne, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie, w przygotowanie i wdrożenie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności będzie miało decydujące znaczenie dla skutecznej realizacji tych planów;

44. zwraca uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF równość płci musi zostać uwzględniona w przygotowywaniu i wdrażaniu krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz że sprawozdawczości w zakresie płci i uwzględniania problematyki płci nie można mieszać z monitorowaniem sytuacji społecznej i inwestycjami społecznymi; uważa, że równość płci zasługuje na własną metodykę włączania jej do głównego nurtu polityki w ramach RRF i przypomina, że Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn opracował odpowiednią metodykę; podkreśla, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF inwestycje w solidną infrastrukturę opiekuńczą są również niezbędne do zapewnienia równości płci, upodmiotowienia ekonomicznego kobiet, budowania odpornych społeczeństw, zwalczania niepewnych form zatrudnienia w sektorach zdominowanych przez kobiety, tworzenia dobrych miejsc pracy, zapobiegania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, a także zwiększenia PKB, gdyż umożliwiają większej liczbie kobiet wykonywanie odpłatnej pracy;

45. wzywa do opracowania europejskiej strategii opiekuńczej, która będzie wyraźnie uwzględniać wymiar płci i która powinna przyjąć holistyczne i długoterminowe podejście do opieki, a jednocześnie przewidywać konkretne środki i działania na rzecz zarówno opiekunów formalnych, jak i nieformalnych, a także nieodpłatnej pracy opiekuńczej; wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia analiz i wymiany najlepszych praktyk dotyczących sposobów wspierania grup społecznych o szczególnych potrzebach w zakresie opieki, a także sposobów odzwierciedlenia w systemach emerytalnych okresów poświęconych na obowiązki związane z opieką, aby zlikwidować lukę emerytalną między kobietami a mężczyznami; zwraca uwagę, że według Eurofound odsetek pracowników opieki długoterminowej wzrósł o jedną trzecią w ostatnim dziesięcioleciu, co wyraźnie kontrastuje z wciąż niskimi płacami, które otrzymują; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia pracownikom opiekuńczym godnego wynagrodzenia, ponieważ obecnie płace w sektorze opieki długoterminowej i innych usług socjalnych są o 21 % niższe od średniej⁽³⁰⁾; wzywa Komisję i państwa członkowskie, w świetle raportu na temat opieki długoterminowej z 2021 r., do wdrożenia reform, które dążą do wspólnych celów, jakimi są zapewnienie dobrej jakościowo opieki długoterminowej, dostępnej i przystępnej cenowo dla wszystkich, świadczonej w sposób zrównoważony pod względem finansowym; wzywa do prowadzenia skutecznej aktywnej polityki na rzecz rynku pracy i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, aby jeszcze bardziej chronić życie prywatne i rodzinne obywateli, w tym poprzez transpozycję i wdrożenie dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym⁽³¹⁾, a także wniosku dotyczącego zalecenia Rady w sprawie zapewniania opieki;

⁽³⁰⁾ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework>

⁽³¹⁾ Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79.

Środa, 20 października 2021 r.

46. podkreśla, że większe inwestycje w służbę zdrowia i opiekę społeczną, w tym w wynagrodzenia, warunki pracy i szkolenia pracowników, są niezbędne do poprawy jakości rekrutacji i utrzymania miejsc pracy oraz do zapewnienia odpowiedniego poziomu zatrudnienia i usług zorientowanych na potrzeby; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by znaczna część inwestycji w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności została przeznaczona na poprawę sytuacji służby zdrowia, w tym warunków pracy i poziomu zatrudnienia, na spełnienie potrzeb szkoleniowych i zwiększenie liczby kluczowych usług, na konsolidację podstawowej opieki oraz na wsparcie opieki długoterminowej oraz innych publicznych usług socjalnych; nalega, aby słabe punkty stwierdzone w testach warunków skrajnych w sektorze zdrowia i opieki społecznej zostały usunięte w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz kolejnego programu UE na rzecz zdrowia (EU4Health), a także poprzez zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące tych sektorów;

47. podkreśla, że luka inwestycyjna w dziedzinie przystępnych cenowo mieszkań wynosi 57 mld EUR rocznie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wystarczającej liczby odpowiednich i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych, aby pokryć potrzeby mieszkaniowe społeczeństwa i zmniejszyć wskaźnik przeciążenia wydatkami mieszkaniowymi; wzywa Komisję do uwzględnienia tego celu w zaleceniach dla poszczególnych krajów; w związku z tym wzywa do reformy ram zarządzania gospodarczego, aby umożliwić państwom członkowskim realizację niezbędnych publicznych inwestycji środowiskowych i społecznych, w tym inwestycji na rzecz rozwoju mieszkalnictwa socjalnego i komunalnego oraz zwiększenia liczby przystępnych cenowo i energooszczędnych mieszkań; podkreśla, że bezdomność jest jedną z najbardziej skrajnych form wykluczenia społecznego; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiej platformy na rzecz przeciwdziałania bezdomności oraz jej ostateczny cel, jakim jest położenie kresu bezdomności do 2030 r.; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia ambitnych strategii krajowych, z odpowiednim finansowaniem krajowym i unijnym, opartych na zasadzie „najpierw mieszkanie”, aby zapobiegać bezdomności i zapewnić dostęp do odpowiednich, bezpiecznych i przystępnych cenowo mieszkań; wzywa Komisję do zaproponowania kompleksowej strategii walki z ubóstwem;

48. przypomina, że rozporządzenie w sprawie RRF przewiduje, iż należy zagwarantować uwzględnienie kwestii równych szans dla wszystkich podczas przygotowywania i wdrażania krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, co znajduje należyte wyjaśnienie w rosnących nierównościach w kilku państwach członkowskich UE; wzywa Komisję do położenia szczególnego nacisku na monitorowanie wdrażania krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności pod tym kątem, z pomocą odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organów ds. równości w państwach członkowskich;

49. podkreśla, że transformacje i inwestycje cyfrowe i ekologiczne powinny być również oceniane z perspektywy społecznej, aby uniknąć likwidacji miejsc pracy, zakłóceń na rynku pracy i polaryzacji zatrudnienia ze względu na likwidację miejsc pracy dla osób o średnich kwalifikacjach oraz aby zagwarantować, że procesy transformacji cyfrowej i ekologicznej przedsiębiorstw nie będą wykorzystywane jako pretekst dla strategii redukcji kosztów polegających na oszczędzaniu na sile roboczej;

50. podkreśla, że dialog społeczny i rokowania zbiorowe to dla pracodawców i związków zawodowych kluczowe narzędzia służące zapewnieniu sprawiedliwych płac i warunków pracy i że silne systemy rokowań zbiorowych zwiększają odporność państw członkowskich w czasach kryzysu gospodarczego;

51. domaga się, aby nadzór nad semestrem obejmował monitorowanie mobilności pracowników oraz aby przestrzegano praw pracowniczych, zwłaszcza w przypadku pracowników sezonowych;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
